

Vyšetření plicní difuze a perfuze

Plicní perfuze = přivádění odkysličené krve k alveolům a odvádění okysličené krve

- poruchy plicní perfuze mohou způsobit **restrikční nebo obstrukční** plicní nemoci např. plicní hypertenze či hypotenze, embolie arteria pulmonalis atd.)
- snížená perfuze → přenos sníženého množství O_2 a CO_2 krví → plicní hypertenze → zvětšení pravého srdce

Plicní difuze = difuze O_2 a CO_2 přes alveolo-kapilární membránu (bazální membrána pneumocytů + bazální membrána endotelu kapilár + endotelové buňky)

- poruchy plicní difuze mohou být způsobeny zmenšením difuzní plochy: např. zánětem (a následným ztluštěním alveolo-kapilární membrány), edémem (exsudace krevní plazmy do intersticia), intersticiální plicní fibróze (vazivová tkáň oddaluje alveoly od kapilár), anémiích atd.
- snížená difuze → především snížený pO_2

Metody měření plicní perfuze

Ventilačně-perfuzní scan

Je kombinace perfuzního scanu a ventilačního scanu. Tento typ vyšetření je vhodný při podezření na plicní embolii či poruchu plicního parenchymu

- **perfuzní scan** - princip: podání radioaktivní látky (Technecium) do žíly (resp. tzv. makroagregátů Tc s lidským albuminem) → sledujeme průtok krve plicemi → odhalíme embolizace apod.
- **ventilační scan** - princip: vyšetřovaný pacient vdechuje radioaktivní látku (př. Technecium, Krypton, Xenon) → sledujeme distribuci vzduchu v plicích → odhalíme embolizace
- **vyhodnocení:**
 1. vizuální (sledujeme nehomogenity v plicích)
 2. kvantitativní stanovení relativní perfuze pravé a levé plíce či plicních segmentů (korekce na rozdílnou absorpci záření gama)
 3. vytvoření závěrečného protokolu (obrazy, hodnoty, slovní zhodnocení)

Plicní angiografie

 Podrobnější informace naleznete na stránce Angiografie.

princip: aplikace rtg kontrastní látky do žíly → zobrazení průtoku krve na rentgenu

CT

 Podrobnější informace naleznete na stránce CT.

PET

 Podrobnější informace naleznete na stránce PET.

RTG hrudníku

 Podrobnější informace naleznete na stránce RTG.

Vyšetření plicní difuze

Single breath method

- zejména při podezření na plicní emfyzém a poruchy plicního parenchymu
- vyšetřovaný z přístroje nadechne testovací směs plynů (s nízkou koncentrací CO a inertního plynu – např. hélium či metan) a cca na 10 sekund zadrží dech. Poté provedeme analýzu expirovaného vzduchu. Vzhledem k diluci inertního plynu v reziduálním objemu plic je jeho koncentrace ve vydechovaném vzduchu nižší. Stejný diluční faktor působí i u koncentrace CO, díky němu zjišťujeme původní i následnou alveolární koncentraci. Dané hodnoty (včetně délky zadržení dechu) slouží k výpočtu tzv. **transfer faktoru** (nazývaný též „faktor Kroghové“)

- výsledek:
 - transfer faktor pod normálem → emfyzém, poruchy plicního parenchymu (plicní vaskulitida, granulomatóza, intersticiální plicní fibróza)
 - transfer faktor nad normálem → levoprávé zkraty, intrapulmonální krvácení (CO v alveolech váže též hemoglobin)

Odkazy

Externí odkazy

- astronuklfyzika.cz (<http://astronuklfyzika.cz/Pulmstat.htm>)
- pats.atsjournals.org (<https://www.atsjournals.org/cgi/content/full/2/6/492>)
- www.upol.cz (http://www.upol.cz/fileadmin/user_upload/LF/Kliniky_a_pracoviste_LF/Plicni/Funk_n_vy_et_en_pl_ic_-_medici.doc)
- www.nlm.nih.gov/medlineplus (<https://medlineplus.gov/ency/article/003854.htm>)
- www.nationaljewish.org (<https://www.nationaljewish.org/treatment-programs/tests-procedures/pulmonary-physiology/pulmonary-function/lung-diffusion-capacity>)

Použitá literatura

- NEČAS, Emanuel. *Patologická fyziologie orgánových systémů I*. 1. vydání. Praha : Karolinum, 2003. 760 s. ISBN 80-246-0675-5.